

Sammandrag av rapporten 'Trends in the sales of veterinary antimicrobial agents in nine European countries. Reporting period 2005 - 2009' (ESVAC I)

År 2010 fanns det inga internationellt överenskomna standarder för att följa upp användningen av antimikrobiella läkemedel till djur, så det europeiska projektet om konsumtionsdata inleddes med en genomgång av data från länder som redan infört uppföljning.

Totalkonsumtion och PCU-normalisering

Data för åren 2005 - 2009 samlades in från åtta länder (Tjeckien, Danmark, Finland, Frankrike, Nederländerna, Norge, Sverige och Storbritannien). Data från Schweiz ingår från och med 2006. Totalkonsumtionen angavs i viktenheter (ton aktiv substans), vilket inte beaktar förändringar i antalet djur eller i deras fördelning. För att kunna jämföra konsumtionstrender normaliserades användningen i förhållande till vikten hos de viktigaste produktionsdjursarterna och hos slaktade djur. I rapporten används termen "populationskorrektionsenhet" (population correction unit, PCU) för normaliseringen, och användningen anges i formen mg aktiv substans per populationskorrektionsenhet (mg/PCU). I beräkningen har djurhandel beaktats med antagandet att djur som förts till ett annat medlemsland för slakt sannolikt har medicinerats i ursprungslandet. Till exempel var andelen djur som under uppföljningsperioden fördes från Danmark till andra länder för slakt cirka 7-10 procent av djurpopulationens totalvikt. I Tjeckien, Nederländerna och Frankrike var motsvarande andel cirka 5 procent eller mindre.

Tiofaldiga skillnader i förbrukningen

Totalkonsumtionen av antimikrobiella läkemedel angiven i viktenheter i de rapporterade länderna minskade under uppföljningstiden med 11,2 procent, medan konsumtionen i mg/PCU i förhållande till djurpopulationen minskade med 8,3 procent. I en del av länderna ökade användningen av antimikrobiella läkemedel, i en del minskade den. Till exempel i Finland ökade användningen av antimikrobiella läkemedel till djur åren 2005 - 2008, men stabiliserades 2009.

Länderna i rapporten uppvisade betydande – upptill tiofaldiga – skillnader i användningen av antimikrobiella läkemedel till djur. I Norge, Sverige och Finland använde man klart mindre antimikrobiella preparat än i de centraleuropeiska länderna som deltog i projektet. I Finland, Sverige och Norge var penicillin med smalt spektrum det mest använda antimikrobiella läkemedlet, medan Nederländerna, Frankrike, Tjeckien och Storbritannien mest använde tetracykliner med brett spektrum. Skillnaderna i användningen antas ha flera orsaker, till exempel skillnader i antalet och fördelningen av djur, i produktionsmetoder, i djursjukdomsläget och i tillgången till antimikrobiella preparat. Länderna har också vidtagit olika riskhanteringsåtgärder när det gäller att styra och begränsa användningen av antimikrobiella läkemedel.

Rapporteringen om användningen måste utvecklas

Det bör noteras att mg/PCU-användningen i förhållande till djurpopulationen är en teknisk enhet som inte anger mängden djur som exponerats för antimikrobiella läkemedel. Användningen per land och läkemedelsgrupp bör framför allt studeras i förhållande till motsvarande användning tidigare år. För att kunna klargöra vad skillnaderna mellan länderna i fråga om användningen av antimikrobiella läkemedel beror på behövs mer detaljerad information om användningen. I nästa fas av ESVAC-projektet insamlas säljdata per förpackning med en enhetlig metod. Data som insamlas per förpackning avslöjar användningen per administreringsätt och anger om preparaten är avsedda för medicinering av djurindivider eller djurgrupper. Europeiska läkemedelsmyndigheten samlade in konsumtionsdata per förpackning för år 2010 och den andra rapporten i ESVAC-projektet publicerades i november 2012. De flesta läkemedelspreparat är avsedda för flera djurarter, varför det inte alltid av förpackningsspecifika data går att sluta sig till för vilken djurart ett läkemedel har använts. Det vore viktigt att i framtiden få konsumtionsdata per djurart, liksom att beakta de olika doseringsnivåerna för antimikrobiella läkemedel.